

Κι όμως ο Ξέρξης δάκρυσε

Έφτιαξε γέφυρα ο Ξέρξης για να μπορέσει να περάσει τον Ελλήσποντο. Όμως σήκωσε τρικυμία και η γέφυρα γίνηκε κομμάτια. Τα πάντα διαλυθήκανε. Αυτό ο μέγας Ηρόδοτος το λέει: “επιγεγόμενος χειμών μέγας συνέκοψε εκείνα πάντα και διέλυσε”. Ο Ξέρξης εξεμάνη και διέταξε να τιμωρήσουν τον Ελλήσποντο με τριακόσια μαστιγώματα. Ανόητοι άνθρωποι οι εξουσιαστές. Και αφιλοσόφητοι παντελώς. Κι οι σύμβουλοί τους γλοιώδεις, κόλακες και τρομαγμένοι, να μην τολμούν να ειπούν το απλό: “ότι τη θάλασσα δεν μπορείς να διατάξεις να μη φουρτουνιάζει. Ούτε τον άνεμο να μη φυσά. Οι πολυδύναμοι όμως εξουσιαστές πιστεύουν πως μπορούν. Κι αν η θάλασσα σηκώσει κύματα βουνά διατάσσουν να τη μαστιγώσουν να μην το ξανακάνει!

Μάλιστα όταν οι θαλασσομαστιγωτές την εράπιζαν έλεγαν: “Ω πικρόν ύδωρ, ο βασιλιάς, σου επιβάλλει αυτήν την τιμωρία, γιατί τον αδικήσες, χωρίς να πάθεις κανένα κακό από εκείνον. Κι ο βασιλιάς Ξέρξης θα σε περάσει είτε θέλεις είτε όχι”.

Τρελοί ηγέτες. Αυτά τα συναντά κανείς στους ηγεμόνες και τις θρησκείες. Κι ο Μπους έπαιρνε εντολές απ’ το Θεό. “Τζώρτζ, μου είπε ο Θεός, πήγαινε να πολεμήσεις τους Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν. Κι εγώ το έκανα. Μετά μου είπε ο Θεός. Τζώρτζ πήγαινε να φέρεις τη δημοκρατία στο Ιράκ. Κι εγώ το έκανα”. Και σαν ρώτησαν οι δημοσιογράφοι τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, τί έχει να δηλώσει για όλα τούτα εκείνος απάντησε: “Αυτά είναι ιδιωτική συνομιλία μεταξύ του Προέδρου και Θεού”. Και πέστε εσείς αν ειδωλολατρεύουμε ή όχι παρανοϊκούς. Και τα εκατομμύρια των λαών κάθονται κι ακούνε. Κι ύστερα λένε ότι ο άνθρωπος είναι λογικό ον, ενώ το μόνο σίγουρο πως είναι το πλέον παρανοϊκό και παράλογο.

Διέταξε δε ο Ξέρξης, για να επανέλθουμε σ’ αυτόν, να αποκεφαλίσουν και τους μηχανικούς που επιστατούσαν στην κατασκευή της γέφυρας του Ελλησπόντου (“ενετέλλετο των επεστεώτων τη ζεύξι αποταμείν τας κεφαλάς”).

Και όμως ο Ξέρξης δάκρυσε.

Ήταν στην Άβυδο, πόλη που βρισκόταν στο στενότερο μέρος του Ελλησπόντου, (700 μέτρα ως 4 χιλιόμετρα το φάρδος του Ελλησπόντου) στην Ασιατική ακτή, κι έβαλε τους Αβυδηνούς να του φτιάξουν εξέχουσα εξέδρα από λίθο λευκό, για να ιδεί και να θαυμάσει όλο το στρατό του.

Βλέποντας δε όλο τον Ελλήσποντο σκεπασμένον με πλοία (θάλασσα δε φαινόταν πουθενά σ’ όλη την έκταση γιατί την κρύβανε τα πλοία), κι όλες τις ακτές και τις πεδιάδες γεμάτες ανθρώπους (αμέτρητος ο στρατός του, ο στρατός του θάλασσα “επίπλεα ανθρώπων”), αφού εμακάρισε τον εαυτό του, μετά απ’ αυτό εδάκρυσε (“ως δε ώρα (=έβλεπε), τον

Ελλήσποντον υπό των νέων αποκεκρυμμένον, πάσας δε τας ακτάς και τα πεδία επίπλεα ανθρώπων, εμακάρισε εωυτόν, μετά δε τούτο εδάκρυσε). Και είναι μοναδικό το κείμενο που ακολουθεί.

Βλέποντας τον ο Αρτάβανος (θείος του Ξέρξη. Ο Αρτάβανος ήταν αδελφός του Δαρείου, πατέρα του Ξέρξη) να δακρύζει, τον ρώτησε γιατί. Κι ο Ξέρξης του απάντησε : Συλλογίστηκα ότι όλη η ζωή των ανθρώπων είναι σύντομη και με κατέλαβε οίκτος (“Ως βραχύς ο πας ανθρώπινος βίος”). Κι εδώ ο Ηρόδοτος χρησιμοποιεί ένα φοβερό ρήμα.

Το κατοικτείρω. Για να εκφράσει τη λύπη του Ξέρξη δεν λέει απλώς “οικτείρει”. Αλλά κατοικτείρει. (Όλα τα ρήματα όλων των γλωσσών του κόσμου να μαζέψουμε δεν κάνουν τα ρήματα της αρχαίας ελληνικής. Κατά τα λοιπά πανεπιστημιακοί διδάσκουν πως τ’ αρχαία ελληνικά είναι νεκρά).

Και συνεχίζει ο Ξέρξης γιατί δάκρυσε, διευκρινίζοντας αυτό που είπε, ότι δηλ. η ζωή του ανθρώπου είναι σύντομη, λέγοντας ότι απ’ αυτούς (εκατομμύρια ο στρατός του Ξέρξη) μετά από εκατό χρόνια δεν θα υπάρξει κανείς.

Αυτό σκέφτηκε ο Ξέρξης και δάκρυσε.

Όμως ο Αρτάβανος του απάντησε: Άκου βασιλιά. Παθαίνουμε άλλα χειρότερα απ’ αυτό σ’ αυτήν εδώ τη ζωή “έτερα τούτου παρά την ζόην πεπόνθαμεν οικτρότερα”. (Λίγο διαφορετική από την Αττική διάλεκτο η γλώσσα του Ηροδότου. Εδώ η ζόη αντί ζωή, όπως παραπάνω το ώρα παρατατικός του ορώ ώρα αντί εώρα γ’ ενικό). Και για το μεγαλείο της παραγράφου την παραθέτω:

Σε τόσο βραχύ βίο, συνεχίζει ο Αρτάβανος, κανένας άνθρωπος ούτε απ’ αυτούς εδώ ούτε απ’ όλους τους άλλους δεν είναι τόσο ευτυχισμένος ώστε να μην έλθει στιγμή, όχι μια φορά αλλά πολλές, να ευχηθεί να πεθάνει μάλλον παρά να ζει. Γιατί οι συμφορές έρχονται απανωτές (“προσπίπτουσαι”). Και οι αρρώστιες συνταράσσουν τον άνθρωπο και κάνουν τη ζωή του, αν και σύντομη, να φαίνεται μακρά. Έτσι όταν η ζωή είναι άθλια (“μοχθηρής εούσης της ζόης”) γίνεται στον άνθρωπο ο θάνατος προτιμότερο καταφύγιο. (“θάνατος καταφυγή αιρετωτάτη τω ανθρώπω γέγονε”). (Όπως τώρα οι Έλληνες που υποφέρουν, “προσπίπτουσαι αι συμφοραί” και οδηγούνται στην αυτοκτονία). Κι ο Θεός, συνεχίζει ο Ηρόδοτος δια στόματος Αρτάβανου, αφού μας αφήσει να γευτούμε, μερικά γλυκά πράγματα κατά τη διάρκεια της ζωής μας, αποκαλύπτεται σ’ αυτή φθονερός (“γλυκύν γεύσας τον αιώνα φθονερός εν αυτώ ευρίσκεται εών”). Και γίνονται σκληρότερες οι δοκιμασίες, όταν συγκρίνονται με τις ευτυχισμένες στιγμές της ζωής μας. (Και κανείς θεολόγος ή άλλος μην ειπεί πως ο θεός τα κάνει αυτά για να μας δοκιμάσει. Βαρεθήκαμε τους παραλογισμούς ότι ο Θεός κάνει ... καψόνια).

Κι εδώ αν έχουμε μεγάλη φιλοσοφία πηγάζουσα από την ίδια τη ζωή που

τη ζεις και τη βλέπεις. Κι ο σύγχρονος φιλόσοφος που λέει : θα καθίσω στο γραφείο μου να γράψω ένα βιβλίο φιλοσοφίας και το κάνει, στην ουσία κοροϊδεύει τα μούτρα του και τους άλλους. Γιατί η φιλοσοφία είναι μέσα στη ζωή και ξεπηδά απ' αυτή. Είναι πόνος.

Όχι κατασκευάσμα γραφείου.

Θα κλείσω με μια λέξη του Ηροδότου. Που ποτέ ως σήμερα δεν είχα προσέξει. Τη λέξη αιών. Αιώνας. (“γλυκύν γεύσας τον αιώνα” είναι στο κείμενο) . Όπου εδώ αιών σημαίνει τη διάρκεια της ζωής του κάθε ανθρώπου. Το χρόνο της ζωής καθενός όποιος κι αν είν’ αυτός, λίγος ή πολύς. Αυτός είναι ο αιών.

Αργότερα η λέξη αιών σήμαινε μια γενεά. Τη γενεά. Ύστερα εκατό χρόνια (ολόκληρος αιών). Κι όταν λέμε “αιωνία του η μνήμη” σημαίνει να τον θυμούνται τρεις γενιές. Τα παιδιά του , τα ’γγόνια του και τα δισέγγονά του. Ίσαμ’ εκεί. Τα πάντα βλέπετε πεθαίνουν, χάνονται. Σα νάταν μάταια. Περιττά πράγματα, περιττά όνειρα κι ενθουσιασμοί. Φρούδα. Κι ο πλούτος κι η δόξα και η θέληση και η πίστη. “Όσον ενδέχεται αθανατίζειν” λέει ο Αριστοτέλης. Όσο είναι ενδεχόμενο να αθανασιστεί κάποιος ή κάτι. Ακόμα και η ανάμνηση. Κι έχουμε και το επίρρημα αιωνίως. Και τέλος για να δηλωθεί το πολύ μακρό, το ατελεύτητο, χρησιμοποιούμε τη λέξη δύο φορές και με πρόθεση . Εις τους αιώνας των αιώνων. Ως ευχή πλέον. Γιατί το αναπόδραστον πάντων είν’ ο θάνατος. .”Το μόνο αθάνατο είν’ ο θάνατος” έλεγε ο Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Αμερικής Ιάκωβος, πραγματικά σοφός Άνθρωπος.

«Ο δε Θωμάς ουκ επείθετο»

Γέροντας είναι αυτός που γράφει το γραμματίδιο. Γερόντου είναι η φωνή που έρχεται αργοπορημένα βέβαια , αλλά έτσι τα ‘φερε η ζωή με τις στροφές της. Όχι να διαφωνήσει με τον κ. Παντελή Μπουκάλα και το διεισδυτικότατο, όπως πάντα κείμενό του της 12.05.13 με τον τίτλον “ο δε Θωμάς ουκ επείθετο” ούτε να κυνηγήσει εντυπώσεις, αλλά να συμπληρώσει για τη χαρά της παρέας (όλοι όσοι σκύβουμε κάθε Κυριακή στα κείμενά του νιώθω πως είμαστε μια συντροφιά) .Και συγκεκριμένα στο σημείο όπου αναφερόμενος στη φράση του Ιωάννη “ο δε Ιησούς κάτω κύψας τω διακτύλω έγραφεν εις την γην” (Ιωάνν. Η’6,8) ενώ, όπως ήδη έχει ειπεί, “στα απόκρυφα κείμενα ο Χριστός γράφει, στα κανονικά γράφει μόνο στο χώμα” προσθέτοντας : “και ουδείς διαβάσει όσα γράφει”.

Ναι. Στα απόκρυφα Ευαγγέλια ο Ιησούς μπορεί να γράφει και να διαβάζουμε τι γράφει , και στα κανονικά λεγόμενα το ίδιο, αλλά μόνο στη γη, ή να μη γράφει καν. Είναι τόσα άλλωστε τα “πανωγραψίματα” και οι διαγραφές στα εκκλησιαστικά κείμενα γενικώς, ώστε δυσκολεύεται κανείς να βγάλει άκρη. Κι αποδείξεις πολλές. Όμως εδώ (Ιωάνν.Η’6,8) σαφώς ο Ιησούς δεν έγραφε κάτι στη γη ώστε κάποιος να

το διαβάσει . Αλλά “κάτω κύψας τω δακτύλω έγγραφεν” σημαίνει ότι ζωγράφιζε, χάραζε σχέδια, έσυρε γραμμές , σκάλιζε . Έκαμνε δηλ. όπως και σήμερα π.χ. οι βοσκοί με τις αγκλίτσες (που κατά τον Καζαντζάκη στην Τρίπολη βολτάριζαν και κουβέντιαζαν μεγαλοφώνως κουνώντας τις αγκλίτσες τους σα να ζωγραφίζανε στον αέρα) . “Όπως δηλαδή είναι το γράφω με την πρώτη σημασία = ξύνω, χαράσσω με τυκάνη, τσουγγρανίζω , σχεδιάζω , ζωγραφίζω.

Ότι εδώ το «έγραφεν» (γράφω) σημαίνει καθαρά σχεδιάζω, ζωγραφίζω , κι όχι γράφω, όπως δυστυχώς μεταφράζουν και οι επίσημοι εκκλησιαστικοί μεταφραστές π.χ. «Η Καινή Διαθήκη υπό Ιωάννου Κολιτσάρα της Αδελφότητας Θεολόγων η «Ζωή» εκδ. 9η 1975», ενισχύεται και από την πρόταση που προηγείται : “τούτο είπον εκπειράζοντες αυτόν, ίνα σχώσι κατηγορίαν κατ’ αυτού”. Αν λοιπόν έγγραφε κάτι, οι στρεψόδικοι, έχοντες κάθε λόγο, θα έσκυβαν και θα διάβαζαν τι έγγραψε ώστε να το χρησιμοποιήσουν (ίνα σχώσι κατηγορίαν) εναντίον του. Όταν μάλιστα “επέμενον ερωτώντες” και ο ίδιος τους είπε “ ο αναμάρτητος υμών πρώτος βαλέτω λίθον” και “κάτω κύψας πάλιν έγγραφεν εις την γην”, εκφράσας ταυτόχρονα με τον τρόπο αυτόν και εδώ την περιφρόνησή του προς τους Φαρισαίους όπως κι άλλες φορές.

Επομένως : δεν γνωρίζω αν έγγραφε η δεν έγγραφε ο Ιησούς ούτε αν έγγραφε και δεν διάβαζαν ό,τι έγγραφε. Εκείνο πάντως που στο ανωτέρω χωρίο του Ιωάννη σημαίνει το γράφω είναι ότι δεν έγγραφε με τη σημερινή και την τότε σημασία του , αλλά με την πρώτη .δηλ του σχεδιάζω, ζωγραφίζω . Κι αυτό έκαμνε ο Ιησούς, ο δε κ. Μπουκάλας απλώς έσφαλε. Συμπαθάτε με.